

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (21 - 25 Ağustos)**Türkiye**

- Tüketici güven endeksi Temmuz ayındaki 80.1 seviyesinden Ağustos'ta 68 seviyesine geriledi.
- Merkezî yönetim borç stoku Temmuz'da 5,823 milyar TL gerçekleşti. Borç stokunun 1,917.4 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 3,905.5 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ağustos ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklentilerin üzerinde sürpriz bir şekilde 750 baz puan artırarak %25'e yükseltti.
- Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), Ağustos'ta bir önceki aya göre 1.8 puan azalarak 105'e indi. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA), bir önceki aya göre 0.3 puan gerilemeyle 104.6 seviyesinde gerçekleşti.
- İmalat sanayii genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Ağustos'ta bir önceki aya göre 1 puan azalarak %76.1 seviyesine geriledi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı da (KKO-MA) bir önceki aya göre 1.2 puan düşerek %75.7 oldu.

ABD

- Dayanıklı mal siparişleri Temmuz ayında bir önceki aya göre %4 düşüş beklentilerinin üstünde %5.2 geriledi. Veri, Haziran ayında %4.4 artış göstermişti.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P sektördeki yüksek faiz oranları ve mevduat hareketlerinin etkisiyle bazı ABD bankalarının notlarını düşürdü ve görünümünü aşağı yönlü revize etti.
- ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, Jackson Hole konferansında yaptığı konuşmada "Enflasyonu %2 hedefimize düşürme Fed'in görevi ve bunu yapacağız. Para politikasını geçen yıl ciddi ölçüde sıkılaştırdık. Her ne kadar enflasyon zirve seviyeden düşmüş olsa da hala çok yüksek. Gerekli görüldüğü takdirde faizleri daha da yükseltmeye hazırız ve enflasyonun sürdürülebilir bir şekilde hedefimize doğru ilerleyeceğinden emin olana kadar para politikasını kısıtlayıcı seviyede tutma niyetindeyiz" dedi.

Avrupa

- Almanya ekonomisi 2023 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre beklentilere paralel %0.2 daraldı.
- Almanya'da Ifo İş Ortamı Güven Endeksi, şirket yöneticilerinin gelecek beklentilerindeki keskin kötüleşmenin etkisiyle art arda 4.ayda da düşerek Ağustos'ta 85.7 puana geriledi.

Asya

- Çin Merkez Bankası (PBoC), ekonomiyi desteklemeye yönelik çabalar çerçevesinde orta vadeli kredi kolaylığı (MLF) ve daimi kredi kolaylığı (SLF) faizlerinin ardından bir yıllık ana kredi faiz oranını da düşürdü; ancak beş yıllık faizi değiştirmede. Bir yıl vadeli ana kredi faiz oranı (LPR) 10 baz puan düşürülerek %3.55'ten %3.45'e indirilirken, beş yıllık LPR %4.20'de bırakıldı.
- Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, ekonomik toparlanmadaki kırılganlığın dünya genelinde sürdüğünü, uluslararası kurumların bu yıl ekonomik büyümenin %3'ten az olacağını öngördüğünü, bunun gelişmekte olan ülkeleri daha büyük zorluklarla karşı karşıya bırakacağını belirtti.

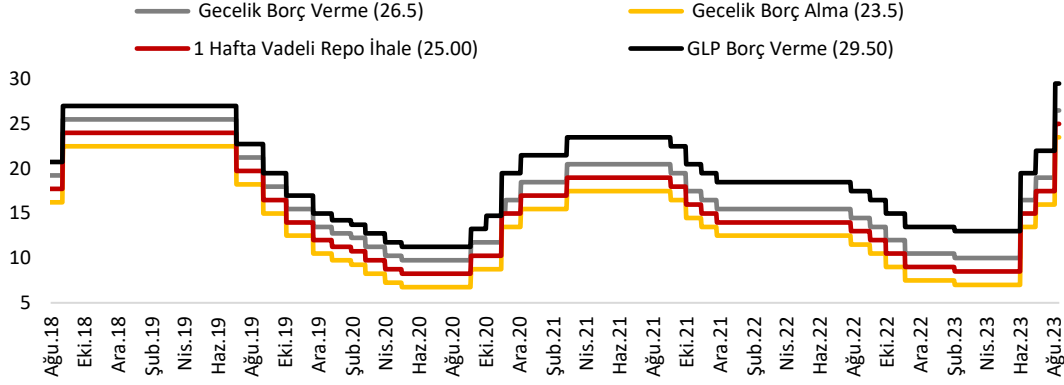
Diğer

- Paraguay Merkez Bankası (BCP), üst üste 9 toplantı sabit bıraktığı faizi 25 baz puan aşağı çekerek, indirim sürecini başlattı ve gösterge faiz oranı %8.50'den %8.25'e çekildi.
- Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'dan oluşan BRICS ülkeleri, dünya düzenini yeniden kurmak ve küresel etkisini artırmaya yönelik adımlarını hızlandırmak amacıyla Suudi Arabistan, İran, BAE, Mısır, Etiyopya ve Arjantin'in bloka üyelik taleplerini kabul etti. Yeni ülkelerin 1 Ocak 2024 itibarıyla bloka üye olacakları açıklandı.

Ayrıntılar...

Yurt içi

TCMB politika faiz oranını 750 baz puan yükseltti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ağustos ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklentilerin üzerinde 750 baz puan artırarak %25'e yükseltti. Beklentiler faiz oranının %20'ye yükseltileceği yönündeydi.

Toplantı sonrası yayımlanan metinde akaryakıt fiyatlarındaki yükselişin de etkisiyle enflasyon beklentilerinde ve fiyatlama davranışlarında öngörülenin üzerindeki bozulmanın, enflasyonun yıl sonunda Enflasyon Raporu'ndaki tahmin aralığının üst sınırına yakın seyredeceğine işaret ettiği belirtildi. TCMB 27 Temmuz'da yayımladığı Enflasyon Raporu'nda yılsonu enflasyon beklentisini %58'e yükseltmişti. Tahmin aralığının üst sınırı ise %62 olarak belirlenmişti. Faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarının alınmaya devam edileceği bir kez daha belirtildi.

Merkezî Yönetim Borç Stoku 2023 yılı Temmuz ayı itibariyle 5 trilyon 823 milyar TL oldu.

Enstrüman Yapısına Göre Merkezî Yönetim Borç Stoku (milyar TL)												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 Temmuz
Toplam	532.9	586.2	612.5	678.2	760.0	876.5	1,067.1	1,329.1	1,812.1	2,747.8	4,033.2	5,823.0
İç Borç Stoku	386.5	403.0	414.6	440.1	468.6	535.5	586.1	755.1	1,060.4	1,321.2	1,905.3	2,643.1
Hazine Bonosu	3.7	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	5.5	15.5	0	9.9	18.9	3.0
Devlet Tahvili	382.9	403.0	414.6	440.1	467.6	534.5	580.6	739.6	1,060.4	1,311.3	1,886.4	2,640.1
Dış Borç Stoku	146.4	183.2	197.9	238.1	291.3	341.0	481.0	573.8	751.8	1,426.6	2,127.9	3,179.9
Uluslararası Tahvil	91.7	119.0	135.2	167.3	211.4	252.3	364.9	451.2	593	1,087.3	1,644.9	2,472.5
Kredi	54.6	64.2	62.7	70.8	79.9	88.7	116.1	122.6	158.8	339.3	483.0	707.4

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Borç stokunun 1,917.4 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 3,905.5 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.

TCMB, birtakım düzenlemeler gerçekleştirdi.

TCMB, kur korumalı mevduatın azaltılması amacıyla Merkez Bankasınca kur koruma desteği sağlanan hesaplardan TL hesaplara geçiş ve kur korumalı hesapların belli oranda yenilenmesinin hedeflenmesine, kur koruması bulunmayan TL payı seviyesinde artış hedefine geçilmesine karar verdi. Ayrıca sadeleşme kapsamında yabancı para mevduattan kur korumalı mevduata dönüşüm hedefi uygulamasına ve TL payına göre menkul kıymet tesis ve zorunlu karşılık uygulamasına son verildi.

TCMB yabancı para cinsi zorunlu karşılık oranlarını artırdı. Buna göre; vadesiz ve 1 aya kadar vadeli döviz hesapları için zorunlu karşılık oranı %29; 1 yıla kadar vadeli döviz hesabı zorunlu karşılık oranı %25; 1 yıl ve daha uzun vadeli döviz hesabı zorunlu karşılık oranı %19 oldu.

BDDK konut kredilerinde yeni düzenlemeye gitti.

BDDK, finansal istikrarın güçlendirilmesine yönelik koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında, ikinci ve sonrası konut alımında tüketicinin kendisinin, eşinin veya 18 yaş altındaki çocuklarının malik olduğu en az bir konutunun bulunması halinde konut kredisi değer oranının %75 daraltılması kararı aldı. Karara göre, evi, ikinci tapulu evi olarak alacak olanlara evin değerinin %22.5'i kadar kredi kullanılabilir. Söz konusu kişilere konut edinmeleri amacıyla kullanılacak ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan kredilere sermaye yeterliliği hesaplamasında da (standart yaklaşım kullanılarak hesaplanan) %35 risk ağırlığı yerine %150 risk ağırlığı uygulanacak.

Yurt dışı

Jackson Hole toplantısında konuşan Fed Başkanı Powell faiz artırımlarının devam edeceği sinyali verdi.

ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, Jackson Hole konferansında yaptığı konuşmada Fed'in enflasyonu kontrol altına almak için faizleri daha da artırması gerekebileceğini söyledi.

Powell, Fed yetkililerinin para politikasında "daha fazla sıkılaştırmaya gidip gitmemeye karar verirken dikkatli ilerleyeceklerini" ancak Fed'in henüz politika faizinin enflasyonun %2 hedefine dönmesini sağlayacak kadar yüksek olduğu kararına varmadığını söyledi. Enflasyonu %2 hedefine düşürme görevinin Fed'e ait olduğunu ve bunu yapacaklarını söyleyen Powell, enflasyon zirve seviyelerden düşmüş olsa da hala çok yüksek olduğunu belirtti. Powell, para politikasını geçen yıl ciddi ölçüde sıkılaştırdıklarını, gerekli görüldüğünde faizleri daha da yükseltmeye hazır olduklarını ve enflasyonun %2 hedefine doğru ilerleyeceğinden emin olana kadar para politikasını sıkılaştırıcı seviyede tutma niyetinde olduklarını söyledi. Ayrıca Powell, ekonominin trendin üzerinde büyümeye devam ettiğini ve bunun devam etmesi durumunda "enflasyondaki düşüşün riske girebileceğini ve Fed'in para politikasının daha fazla sıkılaştırılmasının gerekebileceğini" ekledi.

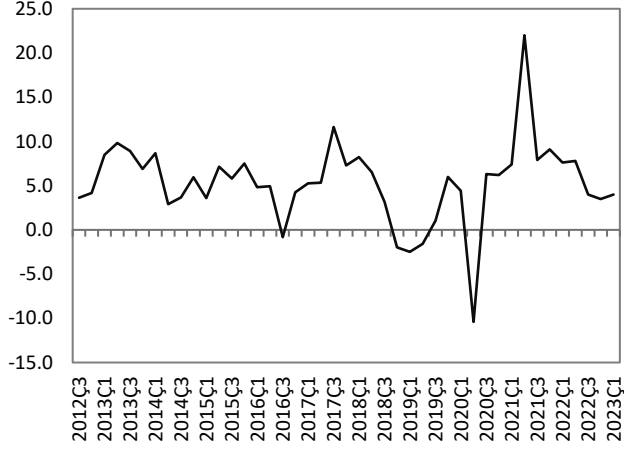
Haftalık Veri Takvimi (28 Ağustos – 1 Eylül 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
28.08.2023	ABD	Dallas Fed İmalat Endeksi (Ağustos)	-20	-21.6
29.08.2023	Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)	-5.2 milyar \$	--
		Ekonomik Güven Endeksi (Ağustos)	99.3	--
	ABD	CaseShiller Konut Fiyat Endeksi (Haziran, y-y)	-%1.7	-%1.4
		Conference Board Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	117	116
	Almanya	Tüketici Güven Endeksi (Eylül)	-24.4	-24.3
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	85	84
	Japonya	İşsizlik Oranı (Temmuz)	%2.5	%2.5
30.08.2023	ABD	ADP Özel Sektör İstihdamı (Ağustos)	324 bin kişi	195 bin kişi
		GSYH (2.çeyrek, revizyon, ç-ç)	%2	%2.4
		Öncü Mal Ticaret Dengesi (Temmuz)	-87.8 milyar \$	--
		Bekleyen Konut Satışları (Temmuz, y-y)	-%15.6	--
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	-15.1	-16
	Almanya	TÜFE (Ağustos, öncül, y-y)	%6.2	%6
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	106.7	105
	Japonya	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	37.1	--
31.08.2023	Türkiye	GSYH (2.çeyrek, y-y)	%4	%3.4
		TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti	--	--
	ABD	Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Temmuz, y-y)	%4.1	%4.2
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	230 bin kişi	235 bin kişi
		Kişisel Gelirler (Temmuz, a-a)	%0.3	%0.3
		Kişisel Harcamalar (Temmuz, a-a)	%0.5	%0.6
		Chicago PMI (Ağustos)	42.8	44
	Euro Bölgesi	TÜFE (Ağustos, öncül, y-y)	%5.3	%5.1
		İşsizlik Oranı (Temmuz)	%6.4	%6.4
		ECB Toplantı Tutanakları	--	--
	Almanya	Perakende Satışlar (Temmuz, y-y)	-%1.6	-%1.5
		İşsizlik Oranı (Ağustos)	%5.6	%5.6
	Fransa	TÜFE (Ağustos, öncül, y-y)	%4.3	%4.4
		GSYH (2.çeyrek, ç-ç)	%0.1	%0.5
	İtalya	İşsizlik Oranı (Temmuz)	%7.4	%7.4
		TÜFE (Ağustos, öncül, y-y)	%5.9	--
	Japonya	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz, öncül, y-y)	%0	--
		Perakende Satışlar (Temmuz, y-y)	%5.9	%5.4
		Konut Başlangıçları (Temmuz, y-y)	-%4.8	-%0.8
1.09.2023	Türkiye	İmalat PMI (Ağustos)	48.7	--
	ABD	Tarım dışı İstihdam (Ağustos)	187 bin kişi	170 bin kişi
		İşsizlik Oranı (Ağustos)	%3.5	%3.5
		Ortalama Saatlik Kazançlar (Ağustos, a-a)	%0.4	%0.3
		İmalat PMI (Ağustos)	49	47
		ISM İmalat Endeksi (Ağustos)	46.4	47
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Ağustos)	42.7	43.7
	Almanya	İmalat PMI (Ağustos)	38.8	39.1
	Fransa	İmalat PMI (Ağustos)	45.1	46.4
	İtalya	İmalat PMI (Ağustos)	44.5	45.9
		GSYH (2.çeyrek, y-y)	%1.9	%0.6
	İngiltere	İmalat PMI (Ağustos)	45.3	42.5
	Japonya	İmalat PMI (Ağustos)	49.6	--

TÜRKİYE

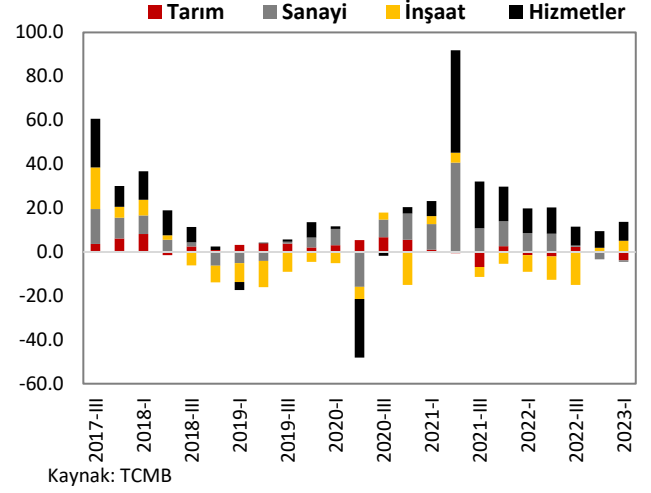
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

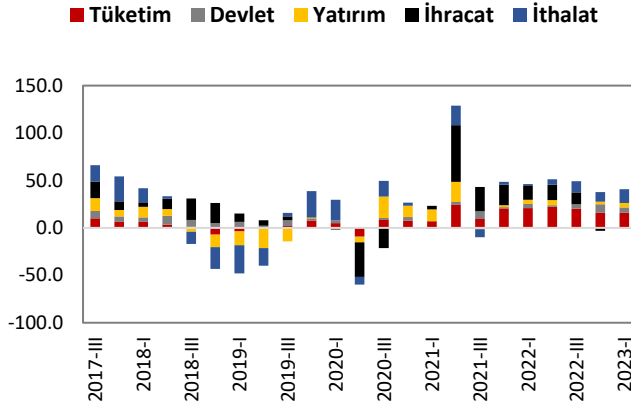
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

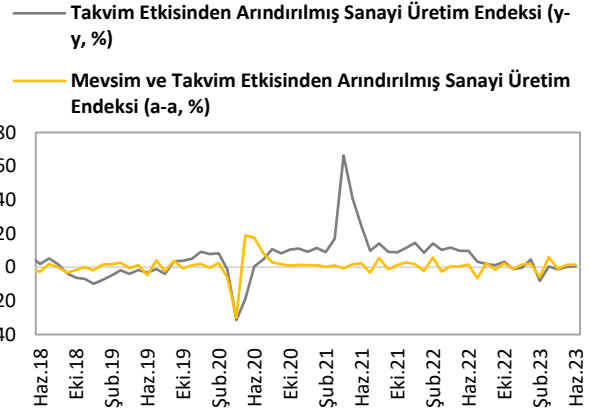
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

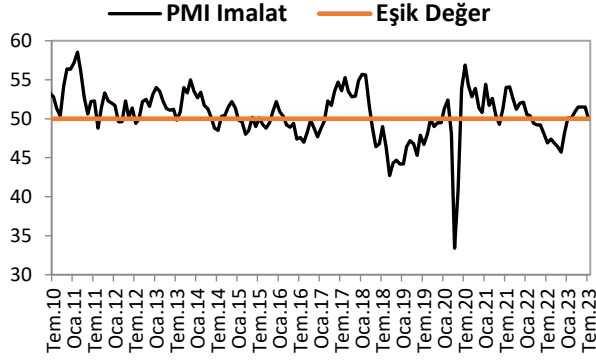
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

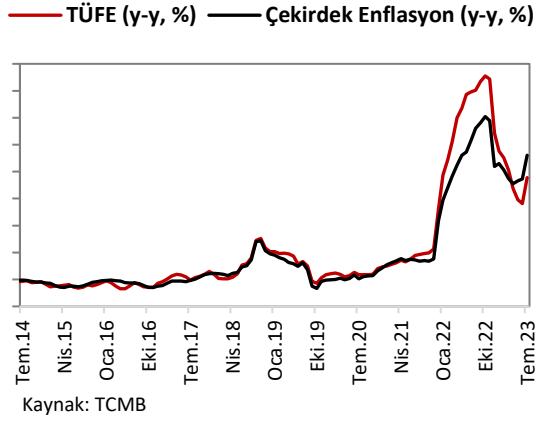
Kaynak: TÜİK

İmalat PMI

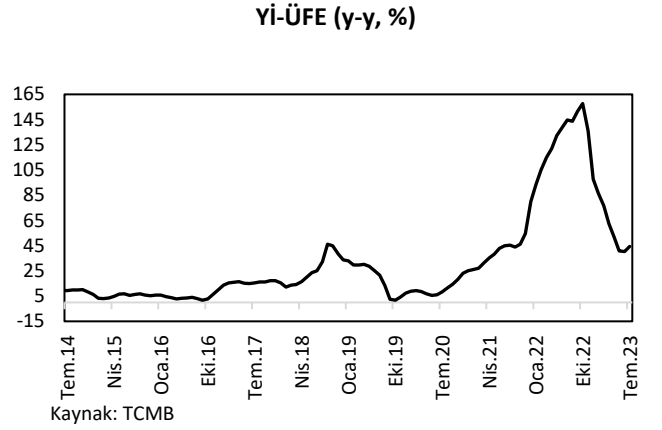

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

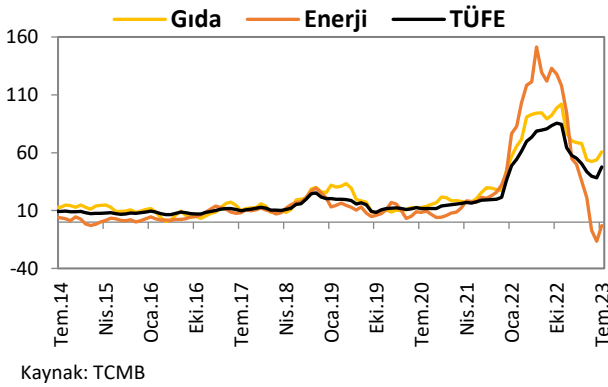
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

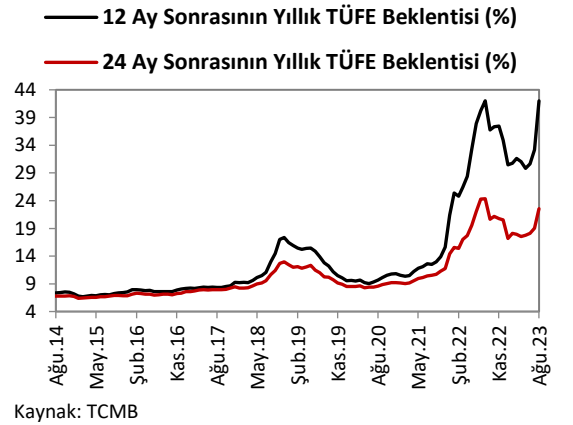
Yİ-ÜFE

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

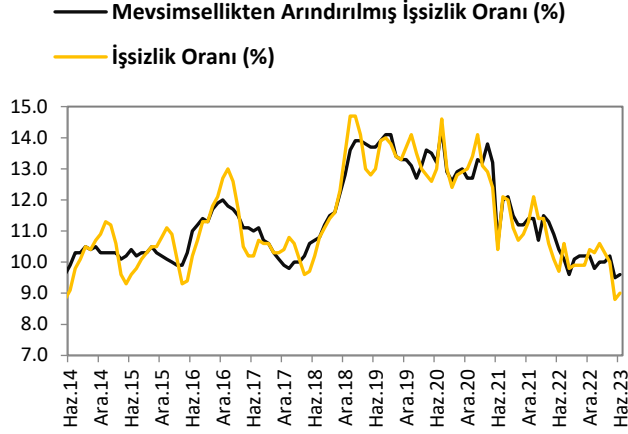

Enflasyon Beklentileri

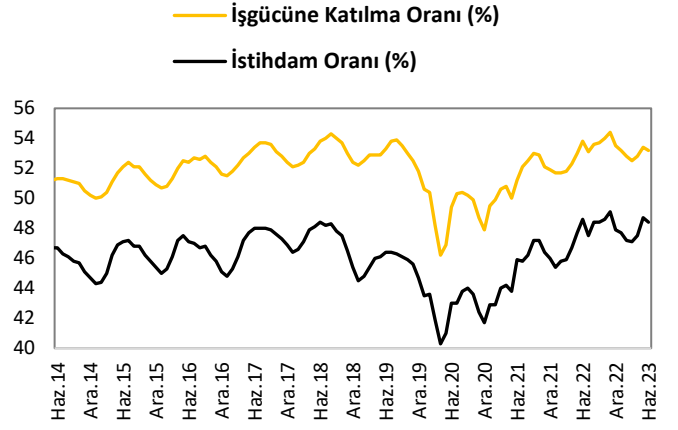

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

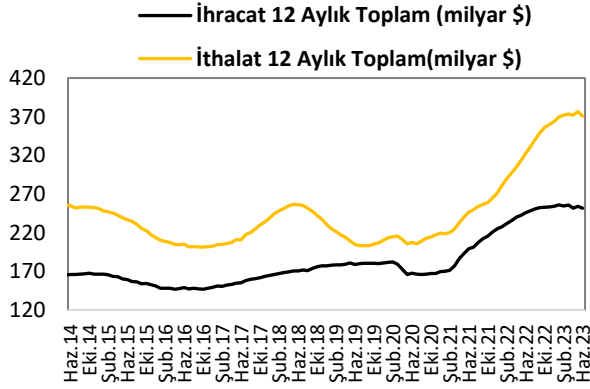

İşgücüne Katılım Oranı

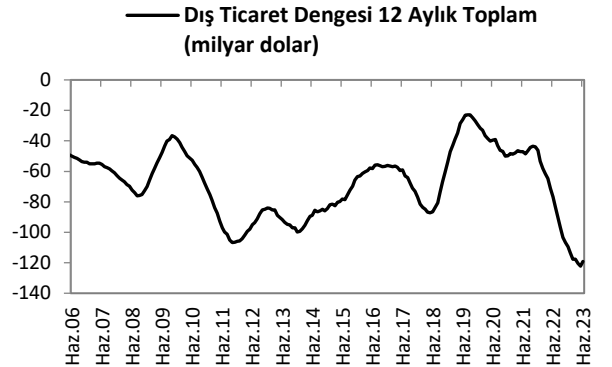

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

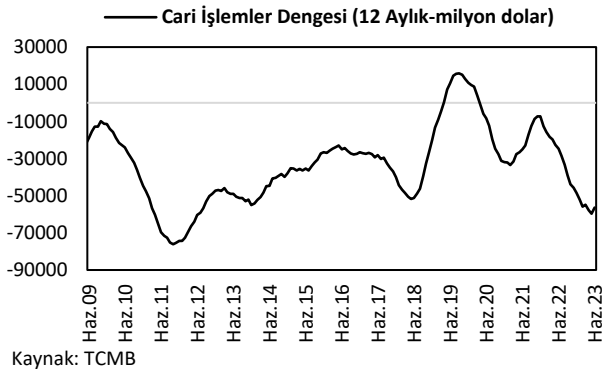
İthalat-İhracat

Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

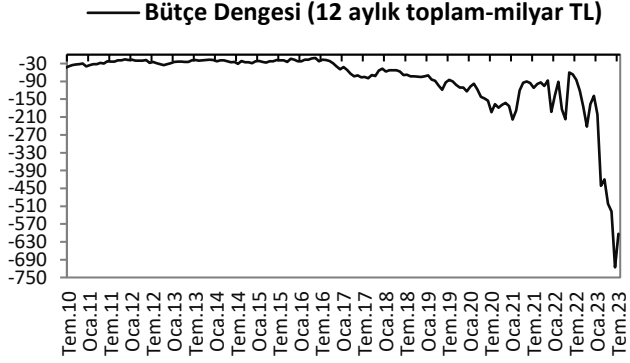

Sermaye ve Finans Hesabı

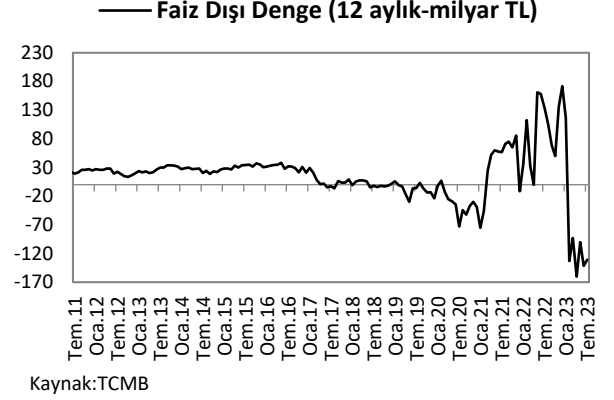

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

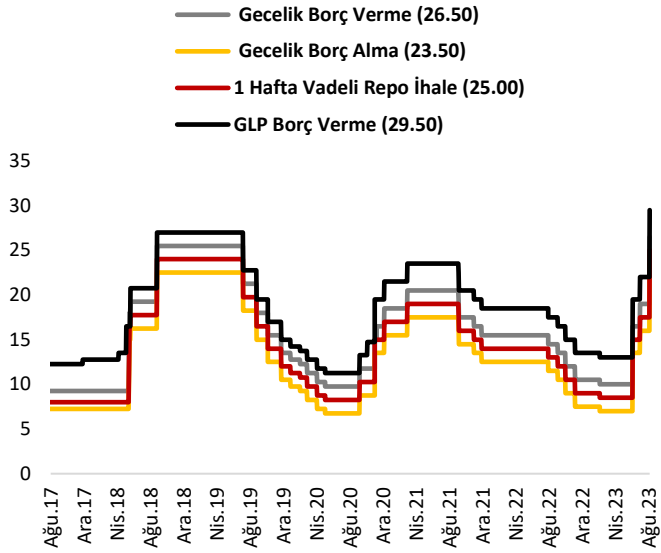
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	4,631,792 (2023-I)	4.0 (2023-I)	9.6 (Haziran 2023)	0.6 (Haziran 2023)	76.1 (Ağustos 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Temmuz)	47.83	56.09	44.50		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (18.08.2023)	4,442,869	11,882,245	12,189,381	408,302	76,292
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (28.08.2023)	23.50	26.50	25.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	0.67 (Haziran 2023)	26.1 (Haziran 2023)	20.9 (Haziran 2023)	-5.2 (Haziran 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,517.0		
Son Yayınlanan	2,643.1 (Temmuz 2023)	3,179.9 (Temmuz 2023)	2,934.2 (2023-I)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Temmuz)	141.1	95.3	-45.8	-22.2	
2022 (Temmuz)	261.0	197.0	-64.0	-47.3	
2023 (Temmuz)	455.8	504.4	48.6	86.3	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.45 (2023-I)	31.2 (2023-I)	-5.7 (2023-I)		

Cem Eroğlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Doğan Eriş	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçağlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.